

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 235

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 7, 1966

STEV. LXIV — VOL. LXIV

Rdeči v Vietnamu se vračajo v gverilski boj

Časopisje Severnega Vietnama in Osvobodilne fronte Južnega Vietnama razpravlja zadnje čase izredno veliko o gverilski vojni.

SAIGON, J. Viet. — V Severnem Vietnamu pa tudi v propagandi Osvobodilne fronte Južnega Vietnama izredno veliko razpravljajo o gverilski vojni in njeni učinkovitosti. Tako je neke razlagalec položaja na rdečem radiu nedavno napovedoval, da bodo rdeči dosegli "veliko zmago z več malimi zmagami". Vnemajo se za prožnejše bojevanje in za boljše izbiranje časa in krajev spopadov.

Vsa ta izredna pozornost, ki jo posvečajo rdeči v svoji propagandi gverilskemu vojskovanju, naj bi po sodbi zahodnih proučevalcev položaja bila nekaka priprava za povrnitev rdečih k gverilskemu vojskovanju. Spoznali naj bi, da trenutno nimajo izgledov na kak uspeh v večjih neposrednih bitkah zaradi boljše ameriške oborožitve in podpore letalstva, ki vedno odločilno poseže v boj, pa naj je vreme že kakršnokoli.

Rdeči so spoznali, da ne morejo upati, da bi porazili ameriške oborožene sile, kot so francoske leta 1954 pri Dienbienphouju. Tam je bilo uničeno jedro francoskih padalskih oddelkov v Indokini, ko so rdeči vrgli v boj proti njim topništvo in drugo težko orožje, na kar Francozi niso računali.

V kolikor je presoja omenjenih vojaških strokovnjakov, med njimi sta tudi gen. Westmoreland in poslanik H. C. Lodge, pravilna, se bodo rdeči v bodoče izogibali večjim spopadom, kjer nastopajo celi polki in divizije, in se omejili na nagle vojaške operacije v velikosti čet in bataljonov. To bo ameriško nalogo zelo otežilo. Rdeče bo namreč težje najti in težje uničiti.

Izgredi v Makau

MAKAO. — To mesto je že nad 400 let portugalska kolonija na obali Kitajske. Med 200.000 prebivalci na nekako 6 kvadratnih miljah je Portugalcev komaj petih 5 od sto. Od preteklega tedna je v mestu proglašeno obsedno stanje.

Kitajski prebivalci, ki drže z rdečo Kitajsko, so hoteli kar na svojo roko graditi neko šolsko poslopje, ne da bi za to iskali dovoljenje.

Portugalske oblasti so to preprečile, nato je prišlo do izgrediv in demonstracij. Portugalci so uporabili proti njim strelno orožje in nekaj Kitajcem je bilo mrtvih. Portugalci so sedaj začeli popuščati, ker ne marajo, da bi spor vzemiril rdečo Kitajsko. Ta namreč lahko, če seveda hoče, Makao vsak čas zasede. Pušča ga v miru le, ker ji je to v korist.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, vetrovno in toplo s krajevnimi nevihtami. Najvišja temperatura 55.

Novi grobovi

John F. Vokac
Včeraj zjutraj je nenadno umrl na svojem domu na 5518 Carry Avenue 69 let stari John F. Vokac, brat I. 1959 umrlega Maksa in Mrs. Mary Brentar. Pogreb bo iz Zakrajskega pogrebnice, zavoda v petek ob desetih dopoldne na Highland park pokopališče. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Joseph Mekinda
Včeraj popoldne je po dolgi bolezni umrl na svojem domu na 29435 Highland Road 42 let stari veteran druge svetovne vojne Joseph Mekinda, učitelj industrijske umetnosti v Euclidu skozi 14 let, mož Dolores, roj. Petrick, oče Josepha Jr., sin pok. Josepha in Frances, roj. Ponikvar, brat Frances Kilroy. Pokojni je bil član SDZ št. 51 in SNPJ št. 158. Pogreb bo iz Zelenovega pogrebnice, zavoda na E. 152 St. v petek ob devetih, v cerkev sv. Paskala Baylonskega (5360 Wilson Mills) ob desetih, nato na All Souls pokopališče.

Helena Tavčar
V ponedeljek je na posledicah avtomobilske nesreče umrla dijakinja Helena Tavčar, hčerka znane Tavčarjeve družine, ki vodi "The Evergreens" na R.D. 5 v Meadville, Pa. Pogreb bo danes.

Sovjetska petletka še zmeraj šepa

MOSKVA, ZSSR. — Dne 15. decembra bo začel ruski parlament (vrhovni sovjet) svoje redno zasedanje, ki bo trajalo samo tri dni. Na dnevni red je postavljen tudi zakon o novi petletki, ki je bil že parkrat odložen, akoravno je stranka že davno odobrila načela, ki naj usmerjajo novo rusko gospodarsko politiko. Komunistični strokovnjaki se namreč ne morejo sporazumeti, kako naj se v novi sistem vključi čim več svobode za tržno gospodarstvo. Bojijo se nesreče, ako bi trg odrejal cene in ne centralni gospodarski plan. Bojijo se tudi, da ravnatelj v podjetjih ne bodo "pravilno" rabili pristojnosti, ki jim jo daje novi načrt.

Zato javnost pričakuje, da bo v novi petletki vse rešeno le na polovico in da bo šele enkrat v prihodnosti padla odločitev, koliko svobode naj dobi rusko gospodarstvo.

Ameriška diplomacija se boji za Gvatemalo

V vlado predsednika Montenegra se zaganjajo tako desničarji kot levičarji.

WASHINGTON, D.C. — Naši diplomatje kar ne morejo pozabiti, kako je bila Gvatemala pred 10 leti že čisto na robu komunistične revolucije in se zmeraj bojijo, da bi se kaj takega ugnelo ponoviti tudi sedaj. Resda tam vlada sedaj svobodno izbrani predsednik Menčez Montenegro, toda njegova srednja linija ima močne sovražnike na levi in desni.

Na desni ga ne marajo domači bogataši, ker nečajo plačevati večjih davkov, na levi mu pa delajo sitnosti razne levičarske skupine, ki stojijo pod komunističnim vplivom. Na obeh straneh snujejo zarote proti sedanjim vladim, zato je Montenegro moral objaviti obsedno stanje in ga ta mesec še podaljšati. Desničarji se vdajajo slepi veri, da uživajo simpatije pri našem državnem tajnistvu in da zato lahko poskusijo z revolucijo. Da razbije te sanje, je naša diplomacija izjavila jasno in odločno, da stoji na strani sedanjega režima in da ga bo tudi podpirala, kolikor bo mogoče in dovoljeno. Predsednika podpira tudi gvatemalska narodna obramba, ki je že precej ukrotila Castrove gverilce, ki nanje stavijo vse upanje gvatemalski levičarji.

Kako trdnega se čuti Montenegro, se vidi po tem, da je ravno sedaj dal v Kongresu izglasovati novo davčno reformo, ki nalaga bogatim slojem nekaj več davkov. Nova davčna reforma bo dala blagajni kakih \$10 milijonov novih dohodkov. Montenegro je s tem izpolnil pogoje za najetje posojila \$50 milijonov, ki ga bo dobil v naši deželi.

Castro bi rad vežbal gverilce skupaj s Korejci

MIAMI, Fla. — Vesti s Kube trdijo, da je Fidel Castro še vedno navdušen za širjenje komunizma po vsem svetu. Tako je menda nedavno predložil Severni Koreji, da naj bi se pridružila Kubi pri organiziranju posebnih šol, za gverilce za "osvobodilna gibanja" v državah Latinske Amerike, Afrike in Azije.

V Zahodni Nemčiji se pojavlja brezposelnost

BONN, Zah. Nem. — Zahodna Nemčija vse od gospodarske reforme v letu 1949 ni poznala večje brezposelnosti. Sedaj se je nepričakovano začela pojavljati in razburjati duhove. V novembru je porasla kar za 70.000 na skupno 216.000. To seveda ni veliko, saj je istočasno na razpolago 117.000 delovnih mest.

Pojav brezposelnosti je povzročil delno spremembo gledanja na tuje delavce, katerih je nad en milijon, med njimi tudi veliko tisoč Jugoslovancev. Tako je na primer narodno-demokratska stranka, ki jo označujejo za neonacistično, zahtevala, naj požeje iz Zahodne Nemčije vse tuje delavce, da bo več služb na razpolago za domačine.

Narodna demokratska stranka za sedaj še nima večjega vpliva na nemško narodno politiko in gospodarski položaj v Zahodni Nemčiji še dolgo ni slab, zahteva pa vendar kaže, s čim morajo tuji delavci v Zahodni Nemčiji računati, če bi res prišlo do takega gospodarskega zastoja.

Kosygin obljubil Judom pravico selitve iz ZSSR

PARIZ, Fr. — Komunistični režim je dosedaj načeloma oviiral vsako organizirano emigracijo iz Rusije. Sedaj pa je Kosygin rekel časnikařem na tiskovni konferenci v Parizu, da bo ruska vlada dala judovskim družinam priložnost, da se izselijo in združijo z družinskimi člani v svobodnem svetu. Seveda ni tovarš Kosygin tega izjavil z namenom, da pokaže uvidevnost od ruskih Judov. Stori je to na pritisk svetovnega Judovstva, ki je povsod organiziralo akcije za pritisk na Kremelj. Poseben poziv je v tem pogledu šel v Moskvu tudi od strani našega senata. Kar 90 senatorjev je podpisalo ta poziv. Zelo aktivni so bili v tem pogledu tudi francoski in angleški Judje.

Če bo Kosyginova vlada držala besedo svojega predsednika, bo led prebit za podobno organizirano izseljevanje tudi za druge narodne manjšine v Sovjetski Rusiji. Vse judovske organizacije pa dalje hudo pritiskajo na Moskvu, naj dovolijo Judom vsa verska opravila in jim v ta namen omogoči tudi uvoz verskih knjig in obrednih predmetov. O tem pa Kosygin ni hotel dati nobene izjave.

NOVIH 10 BILIJONOV ZA VOJSKOVANJE V VIETNAMU

Predsednik L. B. Johnson je na tiskovni konferenci v Austinu povedal, da namerava v januarju zaprositi Kongres za novih 9 do 10 bilijonov dolarjev za potrebe vojskovanja v Vietnamu.

AUSTIN, Tex. — Včeraj je predsednik L. B. Johnson razkril časnikařem na tiskovni konferenci, da je odločen v januarju zaprositi Kongres za 9 do 10 bilijonov novih sredstev za potrebe vojskovanja v Vietnamu. Ti bilijoni bodo kot dodatek temu, kar je bilo za to vojskovanje odobreno že v rednem proračunu za leto 1966-1967. Redni proračun je predvidel za narodno obrambo 57 bilijonov, nekako 10 bilijonov več kot v prejšnjih letih. Teh 10 bilijonov je bilo dejansko predvidenih za potrebe vojne v Vietnamu. Ker se je vojskovanje od začetka letošnjega leta pa doslej močno razširilo in število ameriških vojakov v Vietnamu v tem času več kot podvojilo, so se sorazmerno povečali tudi stroški.

Da se bodo stroški vojskovanja v Vietnamu povečali, o tem ni nihče dvomil, vprašanje je bilo le, za koliko. Predsednik Johnson sam je pred časom dejal, da bo zaprosil za dodatna sredstva v obsegu od 5 do 15 bilijonov. Večina je sodila, da bo preje veljala zadnja številka kot prva, sedaj se je predsednik odločil za nekako sredino. Po tem proračunu nas bo torej vojskovanje v Vietnamu stalo v tekočem proračunskem letu 20 bilijonov dolarjev, lahko pa seveda tudi več.

Predsednik je objavil časnikařem svoj sklep na tiskovni konferenci, na kateri je bil navzoč tudi obrambni tajnik McNamara. Ta je povedal, da so se Združene države odločile graditi in pripraviti za slučaj potrebe novo vrsto medcelinskih raket Minutman III., ki bodo boljše pripravljene za prodor skozi sovražnikov obrambo in bodo imele tudi večjo uničujočo silo. Te rakete bodo nadomestile starejše vrste Minutman raket na kopnem, kot bodo nove Pozejdon rakete nadomestile starejše Polaris rakete v atomskih podmornicah. Nove rakete bodo ohranile ameriško vodstvo v strateški uničujoči sili pred Sovjetsko zvezo tako v kakovostni kot v količini. McNamara ni nič povedal, ali se je odločil za gradnjo sistema raketnih lovcov Nike-X, ki naj bi varovali našo deželo pred sovražnimi medcelinskimi raketami.

Dopisujte! Sporočajte novice iz svojega kraja!

Vrhovno sodišče ZD sodi drugače o svobodi besede

WASHINGTON, D.C. — Zvezno vrhovno sodišče je razsodilo, da so bile kršene ustavne pravice Juliana Bonda, črnca iz države Georgia, ko mu državna zakonodaja ni dovolila prevzeti sedeža v njej, na katerega je bil izvoljen, ker je javno nasprotoval proti vojni v Vietnamu in proti vojaški obveznosti. Stališče državne zakonodaje je mali zvezni senat odobril, češ da je težko verjeti, da bi mogel Bond, ki je načelno proti vojni in proti vojaški obveznosti, v dobri veri prisiči, da bo varoval državno in zvezno ustavo.

Vrhovno zvezno sodišče se tega stališča ni dotaknilo, ampak se je sklicevalo le na prvo dopolnilo k ustavi in njegovo določbo o svobodi govora. Poslanici morajo imeti še posebej pravico, da zastopajo tudi najbolj nasprotujoča stališča, ker le na ta način je možna široka javna razprava o vseh perečih vprašanjih, ki naj bi jih javnost do dna poznala.

Julian Bond je potem, ko ga je državna zakonodaja v Atlanti zavrnila, kandidiral znova in bil znova tudi izvoljen. Vodniki državne zakonodaje sedaj pač nimajo druge izbire, kot da J. Bonda sprejmejo v zbornico.

Kadar pomladil vodstvo madžarskih komunistov

BUDIMPEŠTA, Madž. — Zadnji komunistični kongres je že odšel v pozabo. Ni se zgodilo na njem ničesar, kar bi zanimalo ljudi ali napravilo vtis na široko javnost. Nekaj pomena ima samo sklep, da je treba vodstvo stranke pomladiti.

V ta namen je bilo "izvoljenih" v centralne partijske organe nekaj novih mladih ljudi, do čim so bili stari tovariši ne samo radi svojih let, ampak tudi radi svoje nesposobnosti poslani v pokoj. Kadar pa še zmeraj drži vajeti, zato tudi njegova mlada garda zaenkrat ne bo dosti pomenila.

Sukarnov pomočnik je vedel za pripravljanje upora

DJAKARTA, Indonez. — Bivši poveljnik letalstva Omar Dhani je včeraj tekom zaslišanja pred sodiščem priznal, da je vedel za pripravljanje komunističnega upora 1. oktobra 1965, pa trdil, da tega ni smatral za resno. Vodnika upora gen. Suhardiju je celo dal na razpolago vojaški helikopter.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Iz Clevelanda in okolice

V bolnici—

Poznani rojak Frank Stefančič, 231 E. 200 St., je resno bolan in se nahaja v Euclid Glenville bolnici. Obiski niso dovoljeni. Želimo mu, da bi se prav kmalu pozdravil in vrnil na svoj dom.

Zadušnica—

Jutri opoldne bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Franka Hočevarja ml. (Plainfield Ave., So. Euclid) ob 4. obletnici njegove smrti.

Jutri ob 9.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Antona Tomsica (E. 61 St.) ob 3. obletnici smrti.

Zapovedan praznik—

Jutri, v četrtek je zapovedan praznik Marijino Brezmadežno Spočetje.

Uhan je izgubila—

V nedeljo dopoldne je na poti k maši med Bliss in Varian Avenue izgubila rojakinja en zlat uhan z rubinčki. Ker ji je drag spomin, je najditelj proš, da kliče 431-6631.

Zamenjan klobuk—

Na zadnji seji kluba slov. upokojencev na Recher Avenue je nekdo zamenjal moški klobuk. Prošen je, da pokliče tel. 731-1063.

Zenith barvni TV—

Pri Brodnick Bros. na Waterloo Road imajo naprodaj najnovjše barvne televizorje ZENITH. — Več v oglasu!

Seja preložena—

Slovenska narodna čitalnica v SND na St. Clair Avenue bo imela sejo v petek ob osmih zvečer in ne v četrtek, kot je bilo prvotno objavljeno.

Glavni poštar gre v pokoj—

Clevelandski glavni poštar 50 let stari N. E. Sundermeier je objavil včeraj, da bo stopil s koncem tega meseca zaradi bolezni v pokoj. V poštni službi je skoraj 30 let, na sedanjem mestu pa 5 let.

Komemoracija za žrtve Pearl Harborja—

Danes opoldne bo na Public Squaru komemoracija za žrtve japonskega napada na Pearl Harbor pred 25 leti.

Letna seja—

Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ ima jutri, v četrtek, zvečer ob 7.30 v šoli sv. Vida letno sejo in božičnico.

Rusija izbrala "neznanega vojaka"

MOSKVA, ZSSR. — Večina narodov je postavila spomenike "neznanimu vojaku" že pred 20 leti. Le Rusi so zaostali, akoravno imajo na milijone vojaških grobov, danes že večji del pozabljenih. Pač pa Rusi praznujejo sedaj 25-letnico bojev pred Moskvu, ki so se končali s prvo veliko rusko zmago v drugi svetovni vojni. Med slavnosti so vključili tudi slovesen pogreb "neznane vojaka", ki so ga izbrali v Kičevu nedaleč od Moskve.

Njegovo truplo je bilo slovesno prepeljano v Moskvu in položeno k začasnemu počitku. Sedaj bodo še postavili zanj spomenik, kjer bo gorel večni plamen. Za pogrebom so šli še živi poveljniki obrambe mesta Moskve z maršalom Žukovom za čelo. Pokrovitelj slovesnosti je bil maršal Rokosovski, ki je poveljeval 16. ruski armadi na najbolj kritičnem odseku moskovske fronte. Slovesen prenos trupa pod novi spomenik bo 9. maja.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 235 Wed., Dec. 7, 1966

Nova nemška vlada

Je v resnici nova. Ko je stranka svobodnih demokratov zastopala koalicijsko in s tem sprožila krizo, ni nihče pričakoval, da se bo iz nje rodila taka vlada, kot jo ima danes Zahodna Nemčija. Vsi so mislili, da bo obnovljena stara koalicijska krščanskih in svobodnih demokratov. O tem so bili celo trdno prepričani mladi člani stranke svobodnih demokratov, ki so se pa tako hudo urezali, da so spravili bodočnost svoje stranke v krizo. Kot opozicija ne bodo v parlamentu pomenili ničesar, ker jih je premalo, v nemški politiki bodo pa prišli med dva nevarna valjarja, ki jih bosta trla: na eni strani se bodo morali boriti proti obema večinskima strankama, na drugi strani pa proti nacistični narodno-demokratski stranki. Kdo ve, ali bodo mogli ta dvojni pritisk sploh še prenesti?

Nova koalicijska vlada Kurta G. Kiesingerja je tretja v 17 letih. To priča o precej veliki politični zrelosti nemškega naroda. Bo pa Zahodni Nemčiji tudi zelo potrebna, kajti novi režim odpira vrata celi vrsti problemov, ki Nemci do sedaj še niso imeli opravka z njimi.

Čisto nov in nepričakovan političen pojav je novi kancler Kiesinger, ki ga bremeni vsaj začasna nacistična preteklost. Verjetno ni osebnostno slab človek in tudi ne slab politik, toda to ne zbrše njegove preteklosti. Svet vidi v njem nacista in si je že postavil vprašanje: ako je Nemčija dobila 20 let po politični obsodbi nacizma v nuernberškem procesu nacističnega kanclerja, kam vse še lahko zavoji nemška politika. Odgovor na to vprašanje bo usmerjal politiko vsega sveta do Nemčije. Dobra tretjina sveta ima že odgovor pripravljen. So to komunistične države, ki so Kiesingerja obsodile, še predno je postal kancler. Ako mislijo Nemci, da bodo komunistične države popustljiveše v vprašanju nemškega zedinjenja, se zelo motijo. Sedanja nemška vladna koalicijska se bo sicer trudila, da pridobi zaupanje in simpatije komunističnega sveta z gospodarskimi koncesijami, toda iz te moke ne bo kruha.

Nezaupanje do Nemčije tudi ne bo manjše v evropskih državah, tam Hitler se ni pozabilen. Posebno Anglija se še predobro spominja, kaj je trpela med vojno. V Bonnu upajo, da bodo zato v Parizu pomenili nekaj več. De Gaulle pa ni človek, ki bi spreminjal svojo politiko po posameznih političnih potezih tujih držav. Čim bolj se bo Bonn obesil na Pariz, tem manj bo pomenil v Evropi.

Nova nemška koalicijska pomeni tudi nemajhen političen poraz za ameriško diplomacijo. Bivši Erhardov režim je očitno dajal Ameriki prednost pred Evropo in Anglijo; sedanji režim je pa že začel poudarjati svojo neodvisnost v taki obliki, da naj to pomeni manj naslona na Ameriko. Naše državno tajništvo mora računati, da bo sedaj pomenilo v Evropi manj kot je še pred par tedni. To se je pokazalo, še predno je nova nemška vlada prevzela posle. Tista znana tričlanska konferenca ameriških, angleških in nemških strokovnjakov, ki naj bi pripravila gradivo za delo in pristojnost NATO v prihodnjem letu, je sicer hitro doglala, koliko je vredna komunistična narodna obramba ob železni zavesi, se je sporazumela tudi o tem, kakšna naj bo NATO, o številu divizij in o denarju za vzdrževanje se pa udeleženci niso sporazumeli, so rajše šli na božične počitnice s sklepom, da bo prihodnji sestanek šele treba sklicati. Tako bo NATO šla v novo leto brez pravega obrambnega programa. Novemu nemškemu zunanjemu ministru ne bo torej poslano z rožicami.

Novi nemški režim bo pa tudi doma imel dosti sitnosti.

Tako nemško gospodarstvo kot nemški federalni proračun stojita pred težavami. Nemčija ima še zmeraj konjunkturo, toda konjunktura prihaja iz ravnovesja. Še slabše je stanje federalnega proračuna. Kako slabo je, se vidi iz sledeče podrobnosti, ki je mednarodna politika ni opazila. Ko so nemški socialisti tekom pogajanj za novo vlado zvedeli, kako stojijo federalne finance, so odklonili koalicijsko s svobodnimi demokrati in šli rajše v koalicijsko s krščanskimi demokrati. Niso pač hoteli sami nositi odgovornosti, ki jih čaka, ko bodo morali spraviti v red nemško gospodarstvo in nemške finance. V tem pogledu so bili svobodni demokratje zanje prešibki zavezniki.

Novi režim bo moral misliti tudi na nov volivni zakon. To bo trd oreh, kajti vsaka od obeh strank bi rada prišla v bodoči parlament z več kot 250 mandati. Zaenkrat kaže, da se bosta sporazumeli na brisanje proporcionalnega volivnega sistema. S tem bodo obsojene na politično smrt vse male stranke, tudi stranka svobodnih demokratov. Svobodni demokratje gotovo niso mislili še pred tedni, kam jih bo spravila vladna kriza, ki so jo izvili iz trte, da bi prisilili Erharda na kapitulacijo.

Za nemško politiko pomeni "velika koalicijska" korak nazaj. V parlamentu ne bo mogoča nobena velika politična debata, ker so svobodni demokratje zanj preslabi. Debata

o vseh važnih gospodarskih in političnih problemih se bo prenesla v ministrski svet in bo tako odmaknjena javnosti. To je slabo, kajti parlamentarne debate so bistvena del zdravega političnega življenja v svobodni demokraciji.

Nova koalicijska se bo naravno morala boriti tudi proti novemu valu nacizma. Vprašanje pa je, ali jo bo javnost smatrala za kvalificirano za tak posel. Končno je kancler Kiesinger vendarle bivši nacist. Kako naj vodi boj proti nacizmu? Ali naj se postavi v pozo odpadnika?

Vse to so šele nekateri problemi za veliko koalicijsko v Bonnu, ki pa padejo najbolj v oči. Je pa nepregledna vrsta še drugih. Ali vsi skupaj ne bodo morda pretežko breme za novi režim? Sumljiva je namreč vest, da znani bavorski politik Franc Jožef Strauss ni bil posebno vnet za sodelovanje v vladi, ki jo je v glavnem sestavljal on sam, ker bi bil rajše načelnik kluba krščansko-demokratskih poslancev. Mesto načelnika ima sedaj dr. Barzel, ta je za Straussa najvarnejši tekmeč za čas, ko bo Nemčija morala iskati za sedanjega kanclerja Kiesingerja primerne naslednika. Kiesinger se še ni niti ogled na svojem sedežu, pa se že Barzel in Strauss ponujata za naslednika.

BESEDA IZ NARODA

Decembrska razmišljanja

NEW YORK, N.Y. — V podnočje, dan 1. decembra gre h kraju. Zamislil sem se — ne v današnji nič kaj posebni —, ampak v dan, nekdanj tako poln veselja in slavljen; danes pa od mnogih zasovražen in proklet. Ni obsojen od mnogih samo ta dan, žalostnejše je dejstvo, da celo ljudje, možje plemenitih imen, ki so hrepeli po zarji tega dneva in so s srecom, umom, delom, znojem in krvjo razganjali vekovno temo...

Takrat, ko je zarja tega dne prišla, sem se jaz komaj dobro mokrih plenec otresel v senci zvonika clevelandskega Sv. Vida. Mati so me menda nekaj prej oblekli v prve hlače. Kakšno je bilo tisto jutro, kakšen večer — se ne spominjam niti pri svoji najboljši volji ne.

Vem pa, da je pismošča vrgel zavoj slovenskih časopisov na stopnišče, ki so imeli ime JUGOSLAVIJA!

Te sem pozneje našel v očetovi skrinji in jih prebiral.

Moj oče, vem, je bil tistega dne srecen in izredno vesel. Njegov — zato tudi moj — narod v starem kraju je postal svoboden in stopil v skupni dom krvnih bratov! Takrat je nastal ta skupen dom, ki ga vsi poznamo. To je Jugoslavija!

Da sem Cankar, bi zdajle zaklical: "O, beseda radostnega in čudežnega imena, koliko čaščenja toliko tudi zasramovana in prokleta!"

Potem, ko me je oče privedel na svoj rojstni dom pod domačim cerkvenim gričkom in sem vzraščal v kraju njegove zibel, v kraju njegove ljubezni in zdaj njegovega groba, sem spoznal njegovo ožjo deželo Slovenijo in potem še skupen dom bratov Hrvatov in Srbov — Jugoslavijo.

V Clevelandu še kot otroku mi je mati brala tolikokrat Zormanovo pesem Jugoslaviji, da sem si jo zapomnil. Oče me je na "pručko" postavil, jaz pa sem izječljal, kar me je naučila mati!

V očetnjavi pa sem šel v šole. Najprej v tisto domačsko, kamor je moj oče pohajal, kjer je njemu in njegovim sovrstnikom ob prestopu stoletja govoril učitelj Fajfer o svobodi naroda in o ljudeh, ki so sinovi istega rodu...

Očetovo šolo sem zapustil po nekaj letih, ker so me poslali višje. Tako namreč sem hotel in želja se mi je izpolnila. Pri knjigah in med veselimi ljudmi sem preživel ves čas, poln upov in nad, da bom svojemu narodu in očetnjavi skromno služil v naporih za lepšo bodočnost jugoslovanske skupnosti. Prve narte mi je prekrizal Hitler, druge pa Tito.

Vendar zato, ker sem zrastle v domovini staršev in se v njej dokopal do skromne modrosti, sem se hkrati pogledal v njeno preteklost, njeno rast in borbo za svobodo.

Vse ljudi naše preteklosti, ki so na kakršenkoli način budili naš rod, ki so podzavestno ali zavestno gradili skupen dom toliko stoletij ločenih bratov, sem razumel in jih vžljubil. In teh je nepregledna vrsta.

Graditelje tega skupnega doma najdemo v daljni in neposredni dobi pred 1. decembrom 1918. Najdemo jih po tem dnevu. Še veliko je bratov in sester doma in v zamejstvu, ki spoštujemo ta skupen dom, pa čeprav so vanj prišli gospodarji — domaći, ki so ga opremili s stvarmi, ki mu po vsej tradiciji ne pristojajo. Kajti razumni ljudje ne bodo nikdar podirali hiše zaradi neprimerne pohištva, ampak bodo smotno odstranjevali opremo, ki je v domu kot navlaka.

Ta zadnja misel je nekako simbolična, zdi se mi pa, da odgovarja za vse dni in razmere po 1. decembru 1918.

Jugoslavija je nastala po intuitivni poti mnogih skupnih teženj, kakor tudi po poti težkih naporov za uresničitev teh teženj. Zato mislim in sem prepričan, da nam danes ni več postavljeno vprašanje: Ali Jugoslavija — ali ne? Na to vprašanje so odgovorili razumni in pravilno čuteči možje naše težke preteklosti. Stojimo pa spet pred vprašanjem in odločitvijo: Kakšna naj bo in mora biti Jugoslavija!

In o tem bom v decembru še razmišljal; ne samo zaradi današnjega dneva, ki je v koledarju zapisan kot 1. december — tako v tem letu, kot je bil leta 1918, ampak tudi zaradi Božiča, dneva rojstva Ljubezni, govore vsem ljudem, v kateri se naj pogovore predvsem še krvni bratje med seboj.

Tone Osovnik

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ

CLEVELAND, O. — Tem potom sporočam, da se bo vršilo miklavževanje našega društva v soboto, 10. decembra, popoldne ob 2.30. Otroci naj pridejo v spremstvu staršev ali pa tudi brez njih, že kmalu po 2. uri popoldne, da dobijo običajna darila, katera bo delil Miklavž otrokom, ki spadajo v mladinski oddelk Društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ.

V sredo, 21. decembra, se vrši glavna seja društva ob 7. uri zvečer v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130 St. Na tej seji bo podano letošnje poročilo o napredku društva, ki je zelo zadovoljivo, tako v napredku članstva in finance. Zatorej so vabljeni vsi člani in članice, da pridejo na sejo, ki je glavna v letu. Enkrat v letu si naj pa člani le vzamejo čas, da pridejo na sejo. Po seji bo na razpolago jedrač in pijača ali kakor tudi pravijo: Nedokončane zadeve!

S pozdravom in na svidenje! Jože Grdina, tajnik

— Podmorski kabel tehta nekako 19 ton na miljo.

SMZ in slovenska kultura

CLEVELAND, O. — Ameriški zgodovinarji, kateri se pečajo s evropsko zgodovino, se čudijo, kako je mogoče, da se je slovenski jezik obdržal preko 1000 let, ko je vendar mali slovenski narod bil zatiran od vseh strani. Ustanovitelji našega društva so se zavedali tega dejstva in so poudarjali v ustavi, da je namen naše organizacije "zdrževati in izobraževati slovenske može in mladeniče na narodnih principih".

Da izpolnimo te visoke cilje naših ustanoviteljev, je dolžnost članstva sodelovati z odborom za napredek teh ciljev. Dolžnost vsakega člana je, da pride na letno sejo, da pomaga sestaviti program za prihodnje leto. Govori se, da bi naša organizacija morala imeti skupni izlet v Jugoslavijo, da bi se mi in naša mladina bolj zavedali naše preteklosti in se seznanili s slovensko kulturo. Za napredek našega društva ima vsak član priliko prispevati k letošnjemu programu. Podružnica št. 3 SMZ ima svojo letno sejo v nedeljo, 18. decembra, ob pol dveh popoldne v plesni dvorani Slovenskega doma. Ker je naša blagajna v dobrem stanju, je članstvo sklenilo, naj imamo po seji brezplačno prosto zabavo z obilno pijačo in okrepčili, z nenavadnim prizgikom.

Za veselični odbor:

Wm. J. Kennick, zapisnikar
Frank Perko, tajnik in blag.

Zahvala zlatoporočencev

CLEVELAND, O. — Ob najini 80-letnici sva prejela tako mnogo lepih voščil in pozdravov, da sva bila nad vse prijetno presenečena. Za vse te izraze ljubeznive pozornosti in dobrega prijateljstva sva resnično globoko hvaležna. Častitim gospodom duhovnikom se posebej zahvaliva za sv. maše. Vsi sprejmite izraz najine tople hvaležnosti za molitve. Prav lepa hvala za pisma, kartice in darila.

Dobri Bog naj stotero povrne vsa dobra dela, ki ste jih ob tej priložnosti storili za naju. In končno naj bo vse le Njemu v čast in slavo!

Louis in Mary Ižanec

Za bodočnost Slovenije

VI.

Eden izmed glavnih razlogov, da smo bili 1. 1918 za Zedinjenje Slovenijo ogoljufani, je bila — poleg vseh, v prejšnjih odlomkih te razprave navedenih gospodarskih, političnih, diplomatskih itd. razlogov — zlasti narodno-obrambna šibkost slovenskega naroda. Stali smo tako rekoč z golimi rokami nasproti organiziranim armadam naših sosedov, ki so do zob oboroženi tudi s težkim orožjem, prižigali na naše ozemlje. Danes je že zgodovinsko branje to, kar se je takrat dogajalo na vojaškem sektorju narodne politike, in kar smo nekateri med nami sami doživljali v onih zmedenih trenutkih slovenske zgodovine, ko je šlo za to, ali bomo Slovenci mogli svojo pravkar slovesno oklicano svobodo tudi braniti. Človeka so tačas obhajali zelo deljeni občutki: srce je bilo polno navdušenja nad tem, da je narod rešen tisočletne tuje nadvlade in da v Ljubljani ne sedi v vladni palači več Nemec, marveč slovenska narodna vlada, a razum in pamet sta temu navdušenju prilivala grenke kaplje zaskrbljenosti, kako bo mogoče vzdrževati red in mir v času, ko so se avstro-ogrski armade valile z italijanske fronte čez slovensko ozemlje in ni nihče mogel biti gotov, da se to ozemlje ne bo spremenilo v puščavo in popoln kaos.

Vsak trezen človek je moral tudi vedeti, da se za razkrajajočo avstrijsko vojsko pomikajo laške divizije, ki jim bo zelo

prav prišlo, če se bodo smatrale poklicane v zmedo in kaos delati "red" in skrbeti za "mir". Avstro-ogrski monarhija kot mednarodno priznana stara državna tvorba je kapitulirala, njene meje so ostale brez obrambe in njeje sovražne armade so imele po vseh mednarodnih dolebah pravico, da njeno ozemlje zasedejo in celo dolžnost, da tam vzdržujejo red. Kdo se je zmenil za razne oklice in odločbe narodne vlade malega slovenskega naroda, vlade, ki ni bila po mednarodnem pravu od nikogar priznana.

Bili so tedni in meseci ob koncu 1. 1918 in začetku 1919, ko v resnici ni imelo veljave nič drugega kot dobro organizirane, prvovrstno opremljene in izvežbane ter moderno oborožene lastne vojaške enote. Bil je čas, ko so uspešno govorile le puške in dim iz dim iz strojnica. Kjer se je tačas taka krvava govorica uveljavila v prid pravde slovenskega naroda, tam so odredbe narodne vlade prišle na svoj račun. Kjer se ni, je govoril sovražnik.

Kakšno je bilo stanje slovenske narodne obrambe v tistih dneh?

Prva in glavna resnica je, da slovensko politično vodstvo ni razpolagalo z močnejšo, enotno izraženo in pod skupnim vojaškim vodstvom stoječo narodno-obrambno silo. Kaj takega je bilo v onih razmerah za celotno slovensko ozemlje popolnoma nemogoče v potrebnem času zbrati, opremiti in poslati na teren. Kar je bilo najprej dosegljivo, so bili dezerterji v "zele- ninih kadih", a ni jih bilo mnogo in kar jih je bilo, so bili bolj vajeni rebeljona kot redne disciplinirane vojaške službe, brez katere si uspešne vojaške moči ni močno niti misliti. Večina slovenskih mož in fantov pa je bila razkropljena po različnih regimih razpadajoče avstrijske armade, deloma daleč od Slovenije. K sreči jih je bilo največ na laškem bojišču, odkoder so se jadrno vračali v svojo slovensko domovino, med njimi tudi častniki. Te je poverjenik za narodno obrambo pri svobodni vladi v Ljubljani na hitro roko začel organizirati v novo, slovensko obrambno silo, ki naj bi predvsem skrbela za obrambo naroda in njegovega premoženja pred umikajočo se avstrijsko armado, istočasno pa tudi branila slovensko ozemlje pred tujo zasedbo.

Spominjam se tiste težke dobe še precej natanko. Tik po 29. oktobru, prazniku slovenske svobode, sem se vrnil domov iz Ennsa ob Donavi. Javil sem se takoj v narodno-obrambno uradu v Ljubljani in bil poslan, ker sem bil oficir, za komandanta vojaške jedinice na Krki na Dolenjskem. Kar sem tam našel in kar sem mogel še sam organizirati in pomnožiti, ni bilo zelo podobno urejeni in disciplinirani četi. Izgledalo je bolj kot skupina mlajših možikov, ki so bili voljni še obdržati puško v svojih rokah zaradi predvidevanja, da se bodo s službo v četi okoristili s konfiskacijo vojnega materiala, ki ga bodo izsilili od umikajoče se avstrijske vojske.

Pomisli je treba, da so bili vsi skup do grla siti vojaške službe, saj so se mnogi med njimi, zlasti taki, ki so bili res izurjeni bojovníki, potikali po frontah več let. Kdo bi mogel zameriti, da v takem stanju niso mogli imeti mnogo smisla in navdušenja za strogo urejeno vojaško življenje izven fronte? Ko so uvideli, da jim kot poveljujoči oficir ne dovolim ropanja in izsiljevanja od oddelkov umikajoče se vojske, ki je vozila s seboj na trenskih vozovih marsikaj vabljivega, jih je vwna za puško popustila. Ohranjanje narodno-obrambne duha v četi je bilo naporno in malo uspešno delo. To je en primer med mnogimi.

S takimi četami se niso mo-

gle braniti meje Slovenije, če bi meje sploh bile, pa jih dejansko ni bilo. Treba bi jih bilo šele sestati in braniti, kar bi bilo takrat tudi z majhnimi dobro izvežbanimi in oboroženimi enotami narodne obrambe teoretično, in celo praktično, možno izvesti. Vojaške enote generala Majstra na Štajerskem so oboje: izjema in zgled. Če bi njega ne bilo, bi tekla meja po starejski deželi in oboroženim drugod kot teče danes. Žal je Majstra potrebovala Štajerska, a bil je samo eden; genijalen vojak in poveljnik in prav tako velik domoljub. Ko bi bili imeli še enega Majstra za Koroško in enega za Primorsko, bi se verjetno meje Slovenije ne bile zarisale tam, kjer so se: skoro pol milijona Slovencev je ostalo zunaj. Kako je generalu Majstru uspela njegova vojaška operacija, mojstrsko zasnovana in z udarnimi silami izpeljana, mi je do danes nepojmljivo. A eno drži. Skoraj prav tam, kjer je on držal mejo in rekel: to je naše in ne damo, je bila potegnjena mednarodno priznana meja Slovenije. Izjema in zgled! Če bi bili imeli tudi na Koroškem in Primorskem vojaško-poveljnika Majstrovega kova, bi Štajerska ne bila izjema. Meje bi bile tudi tam zelo verjetno potegnjene v naš prid drugje, kot so v resnici bile. In oklic slovenske države bi bil v okviru stvarne možnosti!

Taka je zgodovinska narodno-obrambna stvarnost okoli 1. 1918 in 1919. Težko pade na tehtnico našega političnega in diplomatskega neuspeha, ki se tako rad naprtuje le na ramena politikom in njihovim strankam. Kar je bilo v danih okoliščinah mogoče storiti, je z nadčloveškim naporom, zavestjo odgovornosti in čistim patriotizmom storil takratni poverjenik za narodno obrambo dr. Lovro Pogačnik, ki se ga v njegovi ognjenosti in blagor nove, svobodne Slovenije še danes živo spominjam. A znan latinski pregovor pravilno izraža staro modrost: Ultra posse nemo tenetur, kar se po naše pravi: Nihče ni odgovoren za to, česar ne more.

-(Bo še)

Dr. Lud. Puš

IZ NAŠIH VRST

Milwaukee, Wis. — Cenjena uprava Ameriške Domovine! Skoraj ne morem verjeti, da je zopet že leto minilo in da sem jaz še vedno tukaj, kajti vsako leto, ko pride čas za obnovo naročnine za moj priljubljeni list, mislim, da je zadnjikrat.

Ze precej let se nič kaj dobro ne počutim, in če bo božja volja, se Vam prihodnje leto ob tem času zopet oglasim.

Priloženo pošiljam celoletno naročnino, Vam želim mnogo uspeha ter Vas iskreno pozdravljam, Vaša dolgoletna naročnica
Frances Marolt

*
Cicero, Ill. — Spoštovano uradništvo! Tukaj Vam pošiljam denarno nakaznico za celoletno naročnino. Z Ameriško Domovino sem kar zadovoljen. Rad berem novice na prvi strani, katerih bi bilo lahko še več, če bi objavljali nove grobove in clevelandске novice v notranjosti lista. No, pa mislim, da morajo imeti Clevelandčani malo protokcije, ker list izhaja tam.

V nedeljo, 4. decembra 1966, sta se vrnila v Slovenijo Janez Milošič, ki je bil tukaj 9 mesecev na obisku pri sestri Tereziji Pristov. On se vrača domov na zeleno štajersko v Sv. Barbaro v Haložah. Drugi pa je Tomaž Suštaršič, ki je bil na obisku pri sinu v Berwynu, Ill. Oba sta bila tukaj prav zadovoljna, pa vseeno pravita, da je še lepše doma. Želim jima srečno pot!

Vse čitatelje Ameriške Domovine lepo pozdravlja

Tone Pristov

JANEZ JALEN:

Ovčar Marko

POVEST

"Saj bi mi vsi norce kazali, če poženem na taka pota. — Smrt mi je vzela sina in žalost me je v sklopec ujela, pa bom že počasi rešil nogo iz njega."

Ančka se je ogibala ata, ker ni sama sebi zaupala, da se ne bo z njim sprla: "V teh dnevih žalosti. — Dovolj grdo bi bilo. — Če se je ni znal premagati ata, se moram zatajiti jaz. — Kakor bi ne bilo že dovolj hudo, da mi je umrl edini brat, je pa še ata po krivem obdolžil Marko škodoželjnih misli in ga zapodil. Pa naj le počaka ata, da malo pozabimo Cenek. Marka ne dam, pa ga ne dam, zato ker ga ne dam."

Podlipnica je videla možu in hčeri v dušo in trpela za tri zase; za Ceno, ki mu je Cenek umrl; in za Ančko, ki je zgubila brata in ostala edinka, ki ne bo mogla ostati sama in bo morala izbrati moža po pameti, ne po srcu, in bo srečevala Marka, ki se ne bo ženil, in ga ne bo mogla nikoli pozabiti, pa bo morala z drugim živeti in drugemu roditi otroke. Jój! Vseh sedmero tnečev je bilo zasajenih skozi njeno srce, pa ni sebe nič milovala. Smilili so se ji le Ceno in Ančka in Marko: "Ooo! Res. Vedno sem bila bolj navezana na Ančko kakor na Cenek. Saj vem, da to ni prav. Pa, če bi bil Bog mene vprašal, koga naj vzame, bi bila dala Ančko, ne Cenek. Ooo!..."

Zašla je po opravkih na zgornji vrh in naletela na ptičnico, v katero je lansko zimo lovila Cenek ščinkavce, senice in brgleze, jih preživil skozi najhujši mráz in potem spet vse spustil. Prinesla je ptičnico v kuhinjo in vrgla v ogenj: "Čemu naj bo prihiši, če ni več Ceneka."

Nič manj pusto ni bilo pri Primoževih. Kar molčali so; še Manica. Ko je nehala snežiti, ni Marko več strel doma. Zadel je samotnežnice na hrbet in odšel po seno pod Srednji vrh. Vrnili se je prazen, ker so z živino pretrgali pot samo do Jezerc. Pa ni mogel čakati brez dela doma, kdaj zamrzne in bo držal sren. Nak. Preveč sta ga grizla žalost in jeza. Vzel je lopato in kramp in odšel z Volkunom na Gojzdec in se lotil na stečini volčje jame. — Se dandanes ni do vrha zasuta. — Dober teden se je mudil, preden jo je izkopal, ogradil in pokrtil in nastavljal vado: "Ko pomrzne in zima zares pritrsne, ni zlomek, da bi nepremotilo kakšnega volka, da se ujame."

Pritisnil je mráz. Sneg je tako trdo premrznil, da je sren konja držal.

Marko je vozil izpod Srednjega vrha seno in je pripeljal na zadnjih samotnežnicah sena tudi riso, ki jo je bil ujel Podjavorom v sklopec. Najbrž je bila to tista risa, ki je Vršičnikovemu žrebetu izpila kri. Rozalka je bila vesela, ker risji kožuh je drag. Manica pa se je bala še ubite zverine. Marka pa je jezila misel, da ne sme nesti risa pokazat Ančki. Še za dne je odril riso in našpilil kožo.

Da si prežene puste misli in da si okrajša večer, je Marko prižgal leščerbo in odprl božje bukve SVETI TOVARSH in ob migljajoči svetlobi bral:

DESSETA REGELEZA.

Sa ta mladi folk, Synove inu Rzhere. Hlapce inu Dekle. Nobeden stan teh ludy ni v vezhi nevarnosti, koder so ti mladi ludie, sakaj ony imajo veliko svoje dushe sourashnikou.

"In jaz in Ančka imava za povrh še veliko svoje sreče sovražnikov," je pomislil Marko, bral naprej in obstal pri besedah iz svetega pisma:

"En dober dar je ena dobra shena, leta dar bo dodilen timu,

kateri se Boga boji k' polonaniu neigovih dobrih del."

Marko je odrinil leščerbo in knjigo, naslonil glavo v dlani in razmišljal: "Boga se že bojim, pa premalo. Ampak. Dobra žena bo človeku dodeljena kot plačilo za dobra dela. In dobrih del nimam nič, prav nobenega, zato mi je bila Ančka odvzeta, namesto dodeljena."

Volkun je vstal, šel do vrat, prijazno pomahljal s košatim repom in čakal, kdaj se bodo vrata odprla. Marko v svoji zamiselnosti ni opazil, da je pes postal na nekoga, je začutil v veži, pozoren. Preverjen, da je prišla Manica ali Rozalka v hišo, se niti ozrl ni.

"Marko!" Poklicala ga je Ančka.

Marko je bil tako iznenađen, da se je ves stresel. Naglo je vstal in prevrnil stol.

"Ančka! Ti še upaš priti k nam! Ali se ne bojiš ata?"

"Počemu! Saj je prepovedal samo tebi priti k nam, meni k vam pa ni." Iz njenega glasu je donel upor proti lastnemu očetu, proti Podlipniku.

Marko pa se je bal za Ančko: "Ančka! Pa če zve, bo hud in te bo zmerjal in ti bo prepovedal."

"Če bom ubogala?" To je tako povedala, da je Marko prav dobro vedel, da ne bo ubogala, in se je domislil, da bi potem Podlipnik Ančko lahko v jezi celo udaril, in se je še bolj bal zanjo.

"Ančka! Saj ni ata kriv."

"Kdo pa?" Udarila je ob mizo, da bi bila skoraj leščerba ugasnila.

Marko pa je vzel knjigo in ji prebral: "En dober dar je ena dobra shena..."

"Kaj hočeš s tem povedati?" se je čudila Ančka.

"Jaz sem kriv, da se je najino prijateljstvo tako čudno zasukalo." Toliko žalosti je bilo v njegovem glasu da se ji je zastmilil in ga je tolažila:

"Ne umem te, Marko."

"Nimam dobrih del, zato si mi bila odvzeta in mi ne boš dodeljena."

Ančka je sklenila roke: "O mili Bog! Le kaj si vteplješ v glavo. Nimaš dobrih del? Kaj to ni dobro delo, da tako lepo skrbiš za Manico?"

"Zanjo skrbeti sem dolžan."

"Se to je dobro delo, da si riso ujel, ki dela škodo."

"Sem jo sebi v prid."

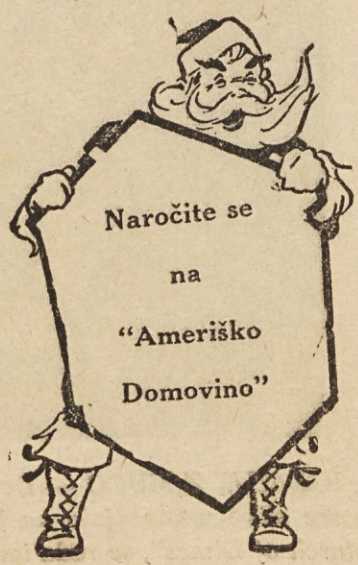
"Joka vprašaj ali pa gospoda vikarja in nikar naju ne mori še s svojo nabrano modrostjo, ko je že tako dovolj pusto!"

"Ančka! Moja Ančka!" Prijel jo je za roko.

Potem sta na vse pozabila in sta videla samo drug drugega in sta se dogovorila, da bo Ančka še prišla k Primoževim in da bo tudi Marko prišel k Podlipniku, kadar ne bo ata doma, da ne bodo ljudje opazili, da se Marko ogiblje Podlipnikove hiše. Tako sta se zagovorila, da je morala Rozalka opomniti Ančko, naj gre, da je ne bodo doma pogrešili.

Zunaj je bilo pa tako mráz, da so okna do vrha zamrzovala.

(Dalje prihodnjič)

Jože Grdina:

Iz Baragove rojstne sobe do njegovega groba

ZUPNA CERKEV SV. VIDA V PRESERJU, kjer sta bila krščena oče in stari oče Ireneja Friderika Baraga.

Ali boste kaj napisali? Tako me je pobaral Rev. J. Godina, ko smo se v sredo, 28. oktobra, vračali z avtom z dolge poti po Baragovi deželi proti Marquetu in stolnici škofa Barage. Ne, nič ne bom pisal, dasi sem sprva mislil, da bi kaj pisal, pa ne bom. Toliko ljudi piše o tem, zdaj naj pa še jaz čečkam? Ne, ne bom! O, to pa ni prav, pravi Rev. Godina, Vi le kar pišite.

Ne, ne bom. Saj Vi tako lepo pišete, sem dejal. In zdaj naj pišem pa še jaz? To bi bila neka "kompeticija", sem dejal v šali. Zato ne pišem, da bi tega Vam ne kvaril. O, to pa že ne, pravi Rev. Godina ter me spodbuja, da naj le pišem, ker zdaj je treba, da se o tem veliko piše. Ljudje itak hitro pozabijo, kar se napiše o tem, je dobro, če pri tem tudi zapišejo, kako so se imeli in so jedli krofe in potico. Kar se tiče mene, kar pišite, pišite; ne bo nikake zamere ali "kompeticije". Končno sem obljubil: Bom! Samo ne vem, kje bi začel, ker pripravil se nisem prav nič. Malce pomislim, pa pravim: Že vem. Lansko leto sem bil v Jugoslaviji, pa sem obiskal tudi Baragovo rojstno hišo. Še več, celo spal sem v sobi, kjer je bil Baraga rojen. Tu bom začel.

Ko sem se lansko leto odpravil v Jugoslavijo, pride k meni g. Jože Lah, lastnik hiše, v kateri je bil Baraga rojen, in pravi: Ali bi neshi v Malo vas mojim sestram nekaj denarja? No,

to pa lahko, če tako želite. Dajte denar v kuverto, napišite pisno, komu pripada, vse skupaj zapečatite in jaz bom oddal tako, kot želite. Res je tako napravil in jaz, ko sem si ogledal domače kraje, jo nekega dne mahnem na Dolenjsko stran. V Trebnjem izročim g. župniku Oblaku dar, ki mi ga je dala zanj gospa Župančič, potem pa hajdi v Malo vas.

Ko Lahovim izročim kuverto z denarjem in pozdrave od brata, me gostoljubne ženske povabijo v hišo. Vabilu sem se kajpada odzval. Naš Amerikanci, ki pridejo v domovino, so često zelo kratki. Silno se jim mudi naprej. Komaj rečejo "halo"! in že brž za tem tudi "gudbaj". Tako so mi povedali na več krajih in se pritoževali nad ameriško hitrico. Kar šli so in tudi jesti niso hoteli. Jaz sem bil v tem oziru drugačnih misli. Če te ljudje prijazno povabijo za mizo, to upoštevaj. Te manire sem se naučil v Rusiji. Ko sem l. 1916 prišel na kozaški dom, med kmete, sem se tudi jaz držal take maniere, kot je bila pri nas doma. Dobri, gostoljubni Rusi so me vabili in silili, pri sosedu, naj prisedem in jem. Jaz pa ne in ne, ter se izgovarjal prav po kranjski maniri. Ko je gospodar Peter Mihajlovič to zvedel, me pa vpraša: Josip, zakaj se pa tako braniš sesti za mizo in jesti, če te povabijo? Nikar se tako ne obnašaj. Če te povabijo, sedi, pij pa jej. Taka navada je pri nas

v Rusiji. Če je pri vas taka navada, jo le kar opusti, pa se ravnaj po rusko: Pij in jej. Tega Petrovega navodila sem se potem često držal, tako tudi pri Lahovih, ker ravno te ženske so mi pravile, kako se neki Amerikanci obnašajo.

Zadovoljen sem sedel za mizo ter se razgovarjal s prijaznimi ženskami tako o Ameriki, kakor tudi o Jugoslaviji, potem me pa povabijo, da bi tam tudi prenočeval. Ker je bilo še sredi popoldneva, so mi dejale: Oglejte si okolico in mlajša od teh, Pavla, me je povabila v avto ter me peljala na razne kraje: v Stično, kjer sem si ogledal samostan, v Žužemberk in še druge kraje; zvečer pa nazaj v Malo vas. Po večerji mi naznaniho: Nocoj boste spali v sobi, kjer je bil Baraga rojen. Več imenitnih ljudi je že obiskalo ta kraj in si ogledalo to sobo, pa nikomur ni bilo dano, da bi v nji spal, Vi pa boste. Nato so me peljali v označeno sobo.

Ni treba poudarjati, kako vesel in iznenađen sem bil, ko sem legel v posteljo v sobi, kjer je bil na praznik sv. Petra in Pavla l. 1797 rojen kasnejši škof Friderik Baraga. Kaj takega niti malo nisem pričakoval. Hvala Bogu, pa Baragi, pa še dobremu Petru Mihajloviču za njegov dobrotni nauk: Kadar te povabijo za mizo, sedi pa jej! Prav je bilo tako. Če bi kar drvel kot drugi, bi ne spal v tej znameniti sobi. Tako se pa kar le lahko malo "poštemam". V rojstni sobi škofa Baraga sem spal. Pa sem si dejal: Saj nisem vreden te časti. Toda, če so dobre ženske tako odločile, mora že biti tako.

Zjutraj me je moja šoferka Pavla peljala v Dobrnič, kjer sem si ogledal cerkev sv. Jurija in v njej krstni kamen, pri katerem je bil Baraga krščen. Pred tem krstnim kamnom je Baraga, ko je prišel na obisk v svoj rojstni kraj, zdrknil na kolena in se ves v solzah zahvaljeval Bogu za milost sv. krsta, kjer je postal otrok božji. Taka je bila svetniška duša misijonarja in škofa Baraga.

Ze večkrat sem mislil na obisk teh krajev, po katerih je on hodil, zlasti da bi obiskal njegov grob, pa ni nikoli prišlo do tega. Kar me vpraša neki dan radio-

inženir Jože Zelle, zelo dober, pa pobožen fant, ter pravi: V Marquette grem; nekaj filmskih posnetkov mislim vzeti. Vi ste svoječaso zelo delali pri Jugoslovanskem kulturnem vrtu, ko ste postavili spomenik škofu Baragi in se zelo zanimate zanj. Ali bi šli z menoj? Po kratkem premisleku sem rekel: Grem.

(Dalje)

Ekvadorska ustavodajna skupščina ni brez poguma

QUITO, Ekv. — V Ekvadorju je julija 1963 vojaška junta strmoglavila predsednika Arosemeno in vladala do letošnjega marca, ko jo je zadel enaka usoda. Na krmilo je prišla začasna civilna vlada, ki je razpisala volitve v ustavodajno skupščino. Skupščina sestavlja sedaj novo ustavo, briga se pa obenem tudi za druge politične posle.

Tako je na primer sedaj izglasovala resolucijo z 53 glasovi proti 18, da je treba vse štiri člane bivše vojaške diktature, vice-admirala, dva generala in polkovnika postaviti pred sodnijo, da bodo kaznovani za prestopke proti zakonom. Tisti posilanci, ki so glasovali proti, niso v načelu proti kaznovanju, zdelo se jim je samo, da je besedilo resolucije preveč popustljivo. Na podlagi resolucije je sedaj vrhovno sodišče uvedlo preiskavo. Ako bo dognalo verjetnost prestopkov, bo začelo sodni proces.

To je prvi slučaj v ekvadorski politični zgodovini, da so stebri diktatorskih režimov postavljeni pred sodnijo. Parlament se je v začetku bal, da bodo ekvadorski vojaški krogi nastopili proti postopku, toda voditelji narodne obrambe so izjavili, da bodo o-

Moški dobijo delo

HELP WANTED — MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno

od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer (236)

stali na strani zakonite vlade. Skupščina je tudi sklenila, da bo prihodnji predsednik izvoljen s splošnim glasovanjem. Kdaj bodo volitve razpisane, pa še ni znano.

Naši kongresniki na izletu za železno zaveso

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Johnson je že parkrat izjavil, da je treba olajšati kupčije s komunističnimi državami. Res ni treba, da se s takimi posli mastijo samo zahodno-evropski izvozniki. Dočim je predsedniškovo stališče dobro odjeknilo v naši gospodarski javnosti, so kongresni krogi pokazali kar dosti nezaupanja do take politike.

Med tem je Moskva prosila po svojih kanalih za bilijon dolarjev posojila. S posojilom bi rada nakupila ameriško strojno opremo za svojo novo avtomobilsko tovarno, ki bo letno proizvajala 600.000 voz vrste Fiat. O tem posojilu bo naravno govoril tudi odbor predstavniškega doma za bančne posle.

V tem odboru je nekaj kongresnikov, ki niso za to posojilo. Zato so pred tedni odšli 4 kongresniki, člani gornjega odbora, na 4-tedensko potovanje za železno zaveso. Obiskali so Jugoslavijo, Češko, Madžarsko in Rusijo. Glavni cilj je bila seveda Moskva. V Jugoslaviji so se na primer zadržali samo 3 dni, kar je komaj zadosti za polaganje "izpita o strokovnem poznavanju Titovega režima".

Naša administracija upa, da bodo tovariši v Moskvi znali prepričati naše kongresnike, naj se ničesar ne bojijo in da s tem kreditom ne bo čisto nič podprta ruska narodna obramba. Pa tudi, če bi bila, bi bila usmerjena proti — Kitajski!

Umik ameriških čet iz Evrope ali ne?

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik McNamara je prišel do zaključka, da bi brez škode lahko del čet, ki v okviru NATO pomagajo čuvati svobodo Evrope, umaknili domov. Temu stališču nasprotuje odločno John McCloy, ki zastopa Združene države v razgovorih o novih obrambnih potrebah svobodne Evrope.

Ženske dobijo delo

Iščem snažilko stanujočo v Euclidu ali Wickliffu za hišno čiščenje dvakrat na teden. Za pojasnila kličite 943-3670 točno ob 9. uri zjutraj ali od 6. do 7. večer.

(236)

MALI OGLASI

V najem

5-sobno stanovanje, preproge v dnevni sobi, kurjava vključena v ceno. Vse na novo dekorirano. V bližini Sv. Vida. Vprašajte za Mrs. Esther Budic, HE 1-9482.

(237)

V najem

Enodružinska, 6-sobna hiša s 4 spalnicami, na E. 185 St., in Chickasaw Ave., za starejše ljudi. Kličite 261-0182 po 6. uri pop.

(x)

Blizu Lake Shore Blvd. Nove zidane ranch hiše, priključene dvojne garaže, 3 spalnice, polna klet. \$24.900.

30151 Eddy Rd.

Willoughby Hills, krasne nove ranch hiše, priključene dvojne garaže, družinska soba, 3 spalnice, veliki loti, metlo odprt za Vaš pregled.

UPSON REALTY

RE 1-1070 499 E. 260 St. (238)

V najem

Oddamo 5 sob in kopalnico, furnez, na Norwood Rd. Kličite EN 1-6997.

(237)

Domači med naprodaj

po zelo ugodni ceni. Nabavite si ga še pred prazniki pri Antonu Slaku, 13921 Scioto Ave. blizu St. Clair Ave. telefon 761-0887. (5,7,9 dec)

LETA SE LE NE DAJO SKRITI — Filmska igralka Marlene Dietrich se vztrajno bori proti starosti in še vedno kratkočasi svet s svojimi nastopi v raznih zabaviških Amerike in Evrope. Gornja slika, eden njenih zadnjih posnetkov, kaže, da leta tudi njej niso čisto prizanesla.

Vladislav Stanislav Reymont

PRAVICA

Povest

Prevel France Bevk

Če te napodijo s psi... to prepušči našemu gospodu Jezusu. Če ti daje eno s palico... izmoli molitev..."

"Človek, jaz ti rečem: stori, kar sem ti svetoval, in tvoje malhe bodo vedno polne, tvoj trebuh bo kakor boben in ves svet boš vodil na vrhovi ko neumno živino... He! he! he! ni nekaj navadnega eden izmed nas; vemo to in ono in še kako tretjo uganemo... Kdor ima razum in ve, kako svet stoji, se mu ne bo slabo godilo. Če prideš v graščino, zabavljaj na kmete — dobil boš novcev in kost z gosposke mize; pri župniku se kregaj na kmete in na graščino — dobil boš dva groša in odvezo; pri kmetih zabavljaj čez vse skupaj — dobil boš kaše s slanino za obed in žganje s tolarji za pijačo... Človek božji, to ti pravim... Za dušo rajne Juline, češćena si, Marija." je začel novo molitev z zaspanim glasom in kimal na svoji klopi.

"Milosti polna... vbogajme za ubogege slepca..." je začela blebetati beračica in dvignila glavo.

"Bodi tiho, neumnica!" je vzkliknil nanjo berač, ki se je prebudil, zakaj vrata so se glasno odprla, visok rdečelas žid se je pripehal v krčmo.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — HOUSEKEEPER
Dependable woman for complete charge in motherless home for 4. Live in. Own room.
Call after 6 p.m. 923-7108 (236)

FEMALE HELP

CHILD CARE
Live in. References required. Call after 6 p.m. 227-2622 (235)

MALE HELP

CORRUGATED CONTAINER
Slitter, Slotter, Printer, Press Oper., Die Cutter, Paper and Bundler Oper.
MERCOR CONTAINER CORP.
1900 W. Kinzie Call J.L. at 733-5533 (235)

COMBINATION LABORER & WELDER
Excellent hourly rates. Call Mr. Bennett on Monday betw. 8:30 a.m. - 4:45 p.m. at 549-7053. Must speak English. (235)

MULTILITH OPERATOR
Some experience necessary. Days. Good working conditions. Loop location. Call WA 2-8431 (235)

AUTO BODY COMBINATION MAN
Top salary guar. plus benefits, New Bldg. Experienced. Local refs.
U.S. AUTO LEASING
1800 N. Ashland 278-7000 (235)

BUSINESS OPPORTUNITY

SNACK SHOP
Seats 54. Ideal 79th St. loc. across from Bogan High School & Jr. College. Grossed over \$55,000 in 1965. Cash bargain. 3836 W. 79th St. 581-1746 (235)

REAL ESTATE FOR SALE

ST. CYRIL & METHODIUS PARISH. Octagon bldg. 5 rm. & 2 bdrms. upstairs. Hot water heat. 220 wiring. Clean. See to appreciate. 838 N. Tripp. (235)

"Na pot, že je čas!" je zaklical z zamolkim glasom in mahoma je planila kopica od spanja omamljenih ljudi na noge, začeli so se obkladati s culami, se oblačiti in se zbirati; zdaj so se pomaknili sredi izbe, nato se se znova razkropili. Zamolklo govorenje, polno boječih naglasov, tožba in vzdihov se je trgalo iz njihovih prsi. Njihove besede so bile mrzlične; klicanje, šepetanje, preklinjanje, topotanje, nato polglasne molitve, premikanje predmetov, otroški jok — vse to je zamolklo in kakor da je z nekako močjo s silo zadržano, napolnjevalo turobno, črno izbo z grozo in neznanim strahom.

Jašek se je predramil, se oprl s hrbtom ob mrzlo ognjišče in opazoval radoveden kopico ljudi, v kolikor je bilo možno videti njihove obrise v temini.

"Kam gredo?" je vprašal berača.

"V Brazilijo."

"Ali je to daleč?"

"Ho! Ho!... na koncu sveta, za desetimi morji."

"Zakaj gredo? Po kaj?" je vprašal še tiše.

"Prvič zato, ker so norci, a drugič zato, ker so ubogi..."

"Ali vedo za pot?" je vprašal znova začudeno.

Berač mu ni odgovoril, dregnil in ženo s palico, stopil na sredo izbe, pokleknil in začel s plakajočim pojočim glasom:

"Za morje greste, za gore, za gozdove... na konec sveta, naj vas gospod Jezus blagoslovi, sirote! Naj vas varuje gospa Cestohovska, naj vam vsi svetniki pomagajo za darove, ki jih boste dali ubogemu slepcu. Da bi vas Bog obvaroval vsake nesreče — češćena si, Marija..."

"... Blažena si med ženami," je odgovarjala kopica ljudi in se strnila na sredo izbe.

Vsi so poklekli, začel se je tih jok, glave so se priklonile, a srca so se z najglobljejo vero in ponižnostjo vdala molitvi. Topel dihanje upanja je razpalil ugasle oči, bedni, sinji obrazi so oživel, upognjena pleča so se vzravnila in občutili so tako moč, da so se po dokončani molitvi zdeli silni in nepremagljivi.

"Heršlik, Heršlik," so klicali za židom, ki je bil izginil v sosednjo sobo. Mudilo se jim je oditi v neznani svet, ki je bil radi tega tako strašen in tako privlačen.

Mudilo se jim je, da bi merili svoje moči z novo usodo in ubežali staremu življenju.

Heršlik je vstopil z medlo svetiljko, prešel ljudi, ukazal jim, naj se postavijo po dva in dva, odprl je vrata in šli so — ko strahotna procesija bede, ko vrsta senc, oblečenih v cape, ki so se klanjale pod težo tega jutra, v katerega so korakali z neznanimi upi...

Izginili so naglo v temi in v dežju.

Iz temne noči je izmed v vetru se vijočih dreves le tu pa tam blisknila luč njihovega vodnika, a iz šumenja dreves, iz žvižganja vetrov, iz temine te strašne noči se je vračal tožeči, od bridkih solz orošeni odmev pesmi: 'Kdor se v varstvo Gospoda poda...'.

Glasovi so se trgali v viharju kot pretresujoče ječanje umirajočih...

"Ubožci! Sirote!" je dejal Jašek pri sebi, gledal za njimi in divja bolečina ga je zapekla v duši.

Vrnil se je v krčmo, ki je bila zdaj še temnejša in onemela, zakaj dekla je bila ugasnila luč in se napotila spat; v sosednji sobi je bilo utihnilo petje, le berač ni še spal, preštevaje z ženo, kar je bil nabral.

"Piškava bernja! Dva srebrnika in petindvajset grošev je vse bogastvo... Hm!... naj jim gospod Jezus tega ne šteje v zlo in naj jim pomaga..."

Govoril je še dalje, a Jašek ga ni slišal več. Počutil je bil k ugaslemu ognjišču, se zavil, ko likor se je dalo, v svojo posušeno suknjo in zaspal ko klada...

Koj po polnoči ga je prebudilo močno tresenje in svetloba ga je žgala v napol predramljene oči.

"Hej, bratec! Vstani! Kdo pa si ti?... Ali imaš papirje?..." Prebudil se je na mestu; dva orožnika sta stala pred njim...

"Ali imaš papirje?" ga je vprašal eden izmed orožnikov, že v drugič in ga potresel ko snop.

Toda za odgovor je planil Jašek na noge in ga treščil s pestjo po čelu, da je spustil svetiljko

in se zvalil na tla, nato je Jašek butnil v vrata in ubežal... Drugi orožnik se je pognal za njim, a ni ga mogel dohiteti, zato je ustrelil.

Jašek se je za hip opotekel... kriknil in padel v blato, toda pobral se je mahoma in izginil v črnem gozdu.

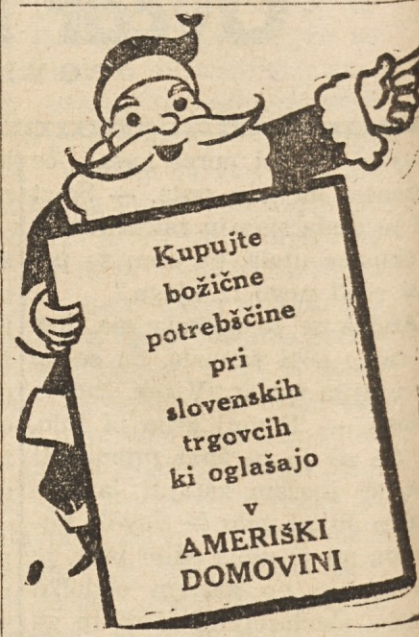
2.

Jašek je bežal ko obseden, tolkel ob drevesa, se zatikal ob grmovje, padal, se dvigal in znova bežal gnan od strahu, ker se mu je zdelo, da so mu zasledovalci že za petami da ga je že nekdo zgrabil za ramena, da sliši dihanje za seboj... Podvojil je svoje sile in dirjal ko vihar, dokler se ni smrtno izmučen zgrudil v grmovje in le-

žal dolgo časa kot v nezvesti... Prebudila ga je bolečina, ki je čutil v boku, dvignil se je nekoliko in se z očmi polnimi strahu kakor z očmi preganjene zveri oziral po temini. Ni opazil nikogar, ni se mogel znajti, kje se nahaja; okrog njega je šumel temni borov gozd, ki ga je podraščalo nizko grmovje.

Privlekel se je do nekega drevesa in padel stokajoč na zemljo — v boku ga je strašno zbolelo. Sključil se je in tako sedel ter ječal skozi stisnjene zobe. Bolečina se je pasla na njem, od rane v boku se je razprostirala po vsem telesu, poskale slednji živec in mu zabijala vanj ostre, neskončno dolge in strašno pekoče igle... Natrgal je pest mahu in si zataknil z njim rane, da bi ustavil kri,

ki mu je s toplimi curki obli-vala bok, da mu je že žvekala v čevljih.

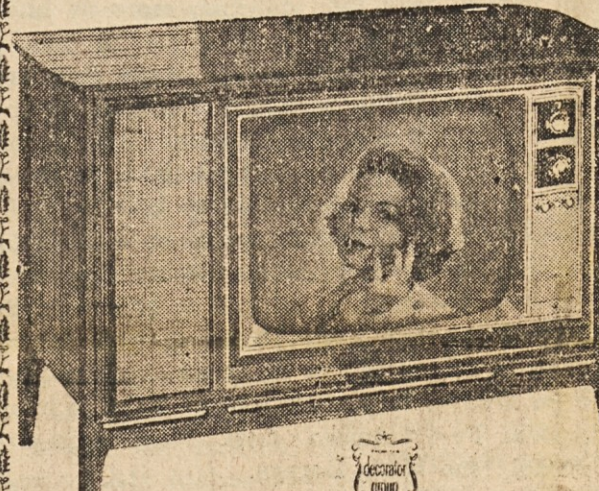
HOLMES AVE. MARKET

Tudi letos, kakor vsa druga leta, imamo polno zalogo svežega in prekajenega mesa in vseh vrst grocerije po zelo zmernih božičnih cenah!

Sprejemamo naročila in pošiljamo po pošti tudi izven mesta!

15638 Holmes Ave. Liberty 1-8139
Cleveland 10, Ohio

NOVI 1967

ZENITH
Barvni TV

ZENITH 25"
RECTANGULAR COLOR TV
25" overall diag. meas., 26 1/2 sq. in. rectangular picture area
the Royal Premier series
The STRANDQUIST • 25X4535W

Krasna moderna solidna konsola v zrnati orehovi barvi /25 X 4517 W/ ali v zrnati mahagonski barvi /25 X 4517 R/. Nova odlična zaščitna ploča z barvnimi kontrolami sprejaj.

Cene začnjenajo od \$399.95 naprej!

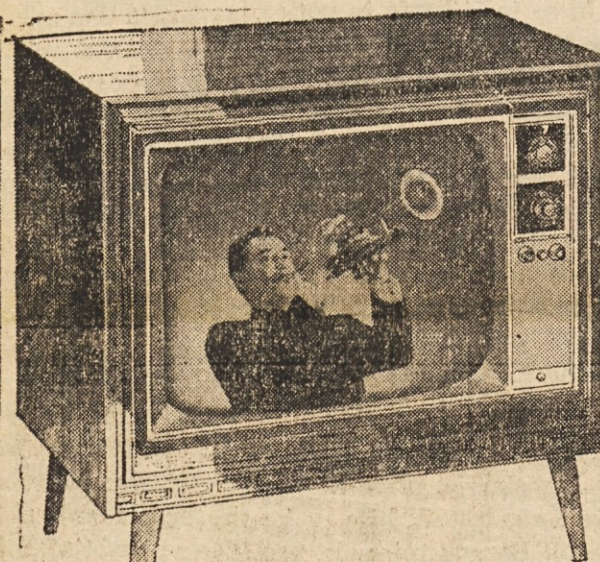
Brodnick Bros.

Furniture and Appliances

16013-15 Waterloo Rd. IV 1-6072

DO BOŽICA ODPRTO VSAKI DAN DO 9. ZVEČER!

Poslušajte naše radio oglase na WXEN-FM vsak dan od 1-2 pop. in v soboto od 12.00-1.30 pop.

ZENITH 25"
RECTANGULAR COLOR TV
25" overall diag. meas., 26 1/2 sq. in. rectangular picture area
the Royal Compact series
The EATON • 25X4517

Lep danski moderno stiliziran kabinet s pravim orehovim furnirjem in izbranim trdnim temeljem. Nova integralna zaščitna ploča z spredaj barvnimi kontrolami.

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne do-biva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

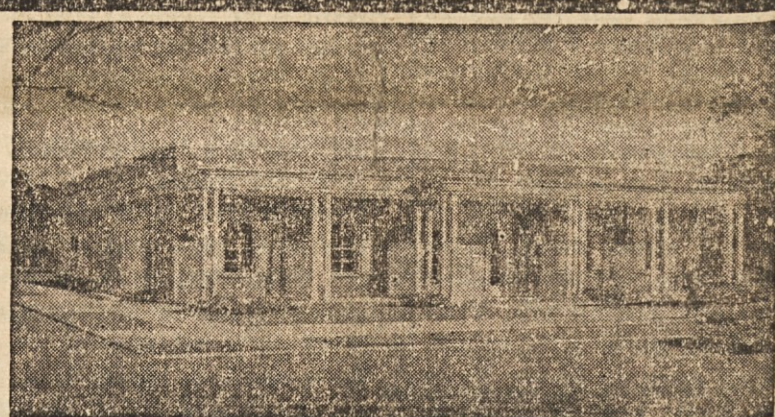
mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

GRDINOVA
POGREBNA ZAVODA

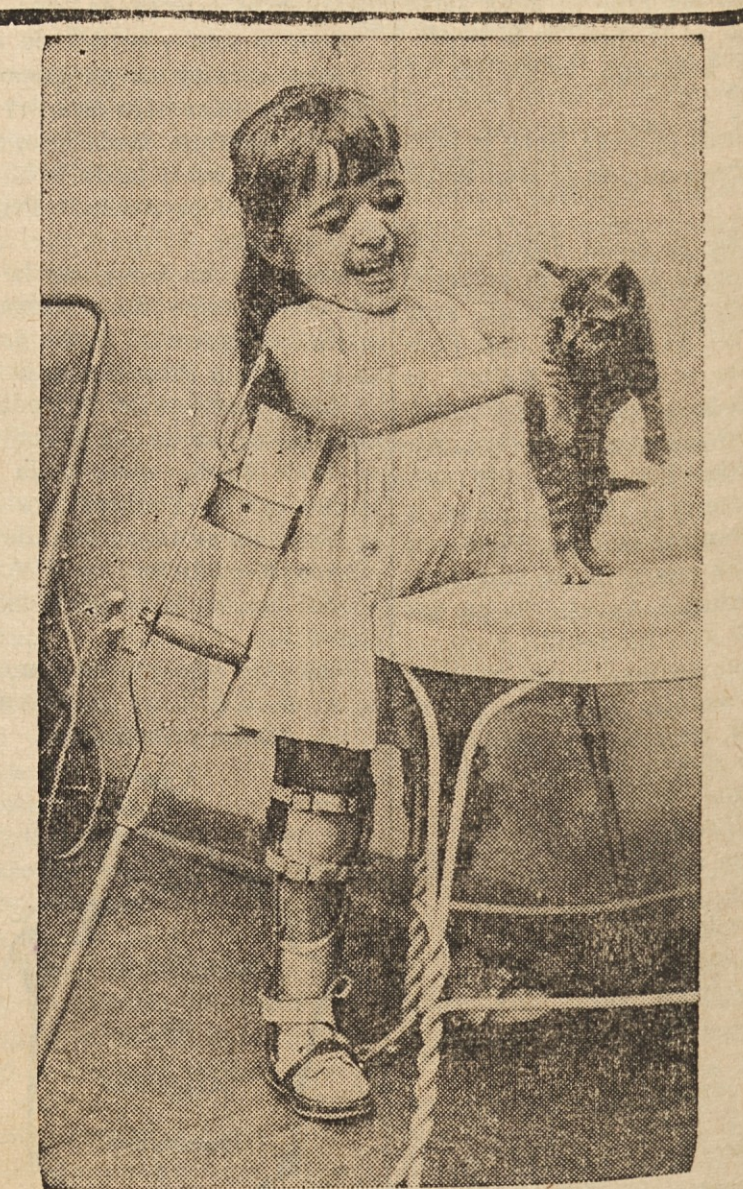
17062 Lake Shore Blvd.

KENmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvom — 15301 Waterloo Road

KENmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

IGRANJE Z MUCO — Donna Dill, pet let stara deklica, katere sliko uporabljajo na lepakih za letošnjo kampanjo "March of Dimes", se rada igra z domačo muco.